

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ
ਸਾਹਮਣੇ ਫਾਲਸੋ ਜੇ.
ਗੁਜਰ ਸਿੰਘ, - ਦੋਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ
ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1956 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1428।

ਅਫੀਮ ਐਕਟ (1878 ਦਾ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (i) —ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ (1914 ਦਾ I)— ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ— ਅਫੀਮ—ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ—ਕੀ ਇਸ ਵਿਚ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਫੀਮ ਕੱਢੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਫੀਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ "ਅਫੀਮ ਡੋਬੀ ਹੋਈ" ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਹਨ। ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਫੀਮ ਕੱਢੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੋਹਣ ਲਾਲ (1), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਸੀ. ਗੁਪਤਾ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 13 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਮਿਤੀ 28 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ।

ਜੀ ਸੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸਾ ਜੇ.—ਗੁਜਰ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਫੀਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਕੱਢੀ ਗਈ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਤੋਂ ਅਫੀਮ ਪੰਜ ਸੇਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਬਰਾਮਦਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਫੀਮ ਕੱਢੀ ਗਈ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੰਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਫੀਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਅਫੀਮ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਹੀ "ਅਫੀਮ ਡੋਬੀ ਹੋਈ" ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹਨਾਂ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਇੱਕ ਸੇਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ।

ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਦੁਲਟ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਸੋਹਣ ਲਾਈ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭੁੱਕੀ ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਦੇ ਬੂਰੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਸੇਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1955 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ

ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਦੇ ਖੋਲ ਕੁਝ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ "ਅਫੀਮ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। "ਨਿਯਮ ਦੀ ਸੋਧ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਅਫੀਮ ਨਾਲ ਭਰੇ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆ ਡੋਡੀਆ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਿੱਥੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਫੀਮ ਕੱਢੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਾਬਿਤ ਦੋਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੀਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਓਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated By:- Megha Mahajan